

KAPITALISTINĖ RINKIMINĖ MI

RINKIMINĖS sistemos visame kapitalistiniame pasaulyje turi atvira antilaudišką pobūdį, stekia neprileisti išnaudojamųjų masių prie rinkiminių dėžių, atimti joms bet kurį galimumą paveikti rinkimų rezultatus ir kontroliuoti jų eigą.

Visose kapitalistinėse valstybėse egzistuoja daugybė cenzų — turto, sėsłumo, amžiaus, mokslo ir kiti, kurie atima rinkiminę teisę platiems neturtingųjų gyventojų sluoksniams. Jungtinėse Valstybėse septynios pietinėse valstijose įvestas aukštas rinkiminis mokestis, dėl kurio šiose valstijose gali dalyvauti balsavime tik 5 procentai visų rinkėjų. 20 valstijų rinkimuose gali dalyvauti tik žmonės, išlaikę egzaminus iš anglų kalbos, JAV konstitucijos ir t. t. Daugumoje valstijų dėl sėsłumo cenzu negali dalyvauti rinkimuose bedarbiai, kurie milijonais klajoja po šalį, ieškodami darbo. Atvira varoma rinkiminė diskriminacija prieš negrus, kurie kai kuriose JAV valstijose sudaro apie pusę visų gyventojų. Per paskutinius

L. RUTENAS

su gangsteriais ir kitais nusikalstamais visuomenės padugnių gavalais, kurie padeda įvykdyti įvairiausias tamsias machinacijas. Užtenka priminti Tomasą Pendergastą, demokratų partijos bosą Misurio valstijoje, nuo kurio pirmą kartą pateko į senatą dabartinis JAV prezidentas Trumanas. Per 1934 metų rinkimus, kuriuos net buržuazinė spauda pavadino „krūvinais rinkimais“, Pendergasto gaulos įvykdė elę nužudymų, 200 kruvinų užpuolimų prieš rinkėjus ir daugybę kitų nusikaltimų. 1936 m. Pendergasto sėbrai įtraukė į rinkiminius sąrašus 60.000 pavardžių niekuomet neegzistavusių arba seniai mirusių žmonių. Artimiausias Pendergasto padėjėjas buvo garsusis gangsteris Džonas Lazia. Pats Pendergastas apie jį rašė: „Lazia — tai vienas svarbiausių mano adjutantų, ir aš suinteresuotas jo gerove labiau negu kokiu nors kitu dalyku pasaulyje“.

Įvairūs rinkiminių teisių apribojimai ir buržuazinių partijų varomas teroras prieš darbo žmones atima Jungtinėse Valstybėse trečdaliu visų rinkėjų galimumą dalyvauti balsavime. Vis didesnis skaičius gyventojų nedalyvauja balsavime dėl visiško savo abejingumo melagingų rinkimų atžvilgiu. Per paskutinius prezidento rinkimus 1948 m. dėl visų tų priežasčių rinkimuose nedalyvavo daugiau kaip pusė visų rinkėjų. Rinkimus laimėjusi demokratų partija gavo tik apie 20 proc. rinkiminę teisę turinčių gyventojų balsų.

Anglijoje parlamento antrieji rūmai — lordų rūmai, turintieji plačias teises, visiškai nerenkami. Jų nariai skiriami karaliaus iš aristokratijos tarpo. Lordų rūmų narių tarpe yra 2 princas, 20 hercogų, 28 markizai, 116 grafų, 79 vikontai, 483 baronai, 24 vyskupai ir t. t. Renkant parlamentą, kuris tvarko visos Britų Imperijos reikalus, visiškai neturi balso teisės kolonijų gyventojai, kurie sudaro 60 proc. bendro imperijos gyventojų skaičiaus. Pačioje Anglijoje rinkėjams taip pat įvesti aukštas amžiaus cenzas, turto ir sėsłumo cenzai, kurie atima rinkimines teises platiems

rinkė moni apima čių. T praėin žymų kandid dešimė Kan vavima su didi pvz., k inėstij gu užs jeigu k tikro r norint dose, ir privat vien t turi, ž miamc Pastar spaudi žas A įvonegi laikom nigals, niška prieš nistų laudie sos kit priėm vės, p žuazij pasibė ja An syklė, munis miniai. Po v Anglijc beveik talo ir stovų Taip, išrinkta bankini nininka džial, l po lei mento mial p leiboris pramon kitil yra tarnauja lygiatėsiškumo ir draugystės listinėmpagrindu. vųjį p Kapitalizmas negali egzistuoti ekonomė tautinės priespaudos, o imglaudži perializmo epocha yra didžiau viršūnėsio tautų engimo epocha. Tai Taiškyla iš pačios imperializmo esrenkamės. azinės Lenino-Stalino partija, Didžio- visas v stos Spalio socialistinės revo- mentas luojos pergalės rezultate, įgy- yra tik vendino Rusijos tautų lygybę ir suverenumą, Rusijos tautų teisė laisvai apsispręsti ir net atsiskirti ir sukurti nepriklausomas valstybes, panaikino visas tautines ir religines privilegijas ir apribojimus, užtikrino laisvą tautinių mažumų ir etnografinių grupių, gyvenančių Rusijos teritorijoje, vystymąsi.

Arbininkai ir valstiečiai, Lenino ir Stalino vadovaujami, vietoje pavergti atsilikusių caro kolonijų sukūrė laisvas, tarybines respublikas. Leninui ir Staliniui vadovaujant 1922 metais buvo sukurta Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga.

AGITACINIO DARBO KRONIKA

Južintų valsčiaus mokytojos-agitatorės aktyviai dalyvauja rinkiminėse agitaciniame darbe. Geriausios agitatorės susibūrė į lektorijų grupę. Pavyzdinčiai veidą agitacinį darbą kolūkiečių tarpe mokytojos drg. drg. Gavėnaitė ir Dičiūtė.

Platus agitatorių aktyrus darba Kamajų valsčiaus Krylių rinkiminėje apylinkėje. Geriausi agitatoriai drg. drg. Makutėnas, Lapinskas, Rišanas, Galvinė, Šičikienė nuolat būuoja pas kolūkiečius ir individualius valstiečius.

Aktyviai ruošiasi rinkimams Rokiškio miesto ryšinininkai. Apskrities Ryšių kontoros dirbantieji studijuoja Stalino Konstituciją ir tarybinių rinkiminių įstatymų. Neseniai drg. Vaznyš skaitė ryšinininkams paskaitą „TSRS rinkimų sistema — demokratiškiausia pasaulyje“.

Lukštinose įvyko kolūkiečių susirinkimas. Drg. Vaičiūnas skaitė kolūkiečiams paskaitą apie tarybinių rinkimų įstatymą, priespaustatydamas rinkimus kapitalo valtyse.

Obelių vis. „Zarinikiškų“ kolūkyje Burokiškio pradžios mokyklos vedėja mokyt. Skėrnavičienė skaitė paskaitą apie rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą tvarką. Po paskaitos vietos saviveiklininkai suvaldino komedią „Krištolinė kurpaitė“.

Paknekestus su jaunaisiais rinkėjais praveda ir paskaitas rinkimų temomis skaito valstiečiams Obelių vis. Galazartų klubo-skaitytos vedėjas drg. Štryps.

Dažnių klube-skaitytokje (Obelių vis.) įvyko jaunųjų rinkėjų susirinkimas. Komjaunimo Varnas aiškino jiems apie rinkimų tvarką. Mokyt. Kairiškienė suvaldino žinidno jaunusius rinkėjus su įstatytųjų kandidatų biografijomis.

Už žymius darbus mokslo, išradimų, literatūros ir meno srityje 29 TSRS pakirtos Stalinos premijos. Nuotraukos: Lietuvos TSR nuspešiusi artistė, Stalinos premijos Galina Jackevičiūtė. L. Morozovo nuotrauka.

Štai kodėl aš balsuosiu už juos

Su didžiu pakilimu ir entuziazmu visa tarybinė liaudis ruošiasi sutikti kovo dvylikąją. Tos žymios dienos nekantriai lauki ir aš.

Tai nepaprastai dienai artėjant, mintimis nuklystu į praeitį, kai darbo žmogus neturėjo teisės vadintis žmogumi, kai gyvenimas buvo daugiau negu katorga. Tada ir jaunimo dienos buvo rūškanos, tada mokslo šviesa tebuvo priėnama tik turtingųjų vaikams. O tie, kurie buvo tautos gyvybė ir jėga, savo troškimus ir gabumus buvo priversti užarti juoduose tviškės dirvonuose, paslėpti pilkoje berno sėrmėje, paskandinti troškiančiuose dirbtuvių dūmuose, už duonos kąsnį persiduoti išnaudotojai.

Štai dėl ko jaunimas, rysis, visa liaudis — o kam maža tos liaudies dalelė — kia pakilia nuotalka kovo dvylikosios. Tada balsuosim už geriausius — Stalino šalies žmones, didžiam tautų vadui Staliniui vadovaujant, šalies laivą nuves į kono uostą.

G. DILYTĖ, Rokiškio II vid. m-los mokinė

RINKIMŲ GARBEI

„Puškonių“ kolūkių valstiečiai, slėkdami atžymėti rinkimų dieną naujais darbo laimėjimais, iššaukė lenktyniauti „Mičionų“ kolūkių valstiečius.

Puškoniečiai stropiai vykdo priimtus socialistinių lenktynių išpareigojimus.

Panemunio spirito kolektyvas pasižadėjo į TSRS Aukščiausiąją garbei žymiai pakelti našumą. Duotas pažadus ninkai sąžiningai vykdo. rio mėnesio gamybinis čia viršytas 10 procentų.

J. Kalnius

K. Matuzevič

I pagalbą agitatoriui rinkiminėje apylinkėje

TSRS - DAUGIATAUTĖS VALSTYBĖS PAVYZD

Prof. M. GRIŠKINAS

Mūsų Tėvynė pirmoji žmonijos istorijoje parodė pavyzdį, kaip išspręsti nacionalinį klausimą tautų lygiatėsiškumo ir draugystės pagrindu.

Kapitalizmas negali egzistuoti ekonomė tautinės priespaudos, o imglaudži perializmo epocha yra didžiau viršūnėsio tautų engimo epocha. Tai Taiškyla iš pačios imperializmo esrenkamės.

Visos TSRS tautos žino didį draugo Stalino vaidmenį sukuriant tvirtą savo politinę vienybę Tarybų Sąjungą ir jos pirmąją Konstituciją.

Kapitalistinės daugiatautės valstybės paprastai susikurdavo užkariavimo, pavergimo būdu, smurtu prijungiant tautas.

Sąjungos sudėtį įeina 16 ginių tarybinių respublikų. Susivienijusių respublikų giatėsiškumas — kitas p d as, kuriuo susikūrė, sustir išaugo į didžiąją val Tarybų Sąjungą.

Visiškai kitaip susikūrė Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga. Nutarimas apie jos susikūrimą buvo 1922 metais vieninai priimtas laisvai išrinktų tarybinių tautų atstovų, susirinkusių į Tarybų suvažiavimą.

Savaroniškas susivienijimas — tai vienas iš pagrindų, kuriais susikūrė, sustiprėjo ir išaugo galingąją jėgą Tarybų Sąjunga.

„Jokia tautų sąjunga, — nurodo J. V. Stalinas, — joks tautų susivienijimas į vieną valstybę negali būti tvirtas, jeigu jis nėra pagrįstas visišku savaronišku, — jeigu pačios tautos nenori vienytis“ (J. V. Stalinas, Raštai, 5 t. 226 psl. liet. leid.).

Sąjunginis respublika sav ritorijoje vykdo savo va savarankiškai visais klaus išskyrus tuos, kuriuos p sąjunginės respublikos sav riškai perdavė tvarkyti vie jingniamis valstybiniam o nams. Sąjunginė respublika ri savo konstituciją, kurią tina ir keičia pačios respublika aukščiaustoji valstybinė vald turi savo valstybinės vald ir valstybinio valdymo orga ir savo įstatymus, kuriuos

Darbininkai ir valstiečiai, Lenino ir Stalino vadovaujami, vietoje pavergti atsilikusių caro kolonijų sukūrė laisvas, tarybines respublikas. Leninui ir Staliniui vadovaujant 1922 metais buvo sukurta Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga.

Br. Dekenys

Susirinkimą atidarė Pane nėlio vis. vykd. k-to pirm. kas drg. Kuprališkis.

Tribūnoje — „Jurkupių“ ūkio pirmininkas drg. Stukė — Draugai, šiandien ypa ga diena, — pareiškė kitojas. Mes susitinkame kandidatu į deputatus Preikšu — vienu iš geria kovotojų dėl mūsų darbo nų, laimės. Aš kviečiu

Li

LIUDVINAVAS. Čia įv gausus rinkėjų susitikimas kandidatais į TSRS Aukščiosios Tarybos deputatus drg. Vitkauską ir J. Apols Dalyvavo apie 500 kolūkie darbininkų, inteligentijos a vų ir individualių valstiečių

Susirinkimą atidarė drg. kevičius.

Pirmasis kalba patikėtinis Vizbara.

Didelio politinio pak aplinkoje, — kalba jis, — rinkimus valsčiaus darbo žm VKP(b) CK kreipimasis į rinkėjus sutiko karštus agr valstiečių darbo žmonių tar Musų rinkiminės apyg darbo žmonės vieninai į kandidatu į šalies Aukšč valdžios organo deputatus kima tarybinės liaudies

Aktyvi raudonkryžiečių veikla

Suaktyvino savo veiklą rinkiminės kampanijos metu Rokiškio I vidurinės mokyklos Raudonojo Kryžiaus organizacija. muose. Dar prieš rinkimų dieną organizacijos nariai išpareigojo pilnai surinkti nario mokesčius, patikrinti švarą mokykloje. Rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą dieną raudonkryžiečiai-agitatoriai pravedė kolūkių valstiečiams 7 paskaitas rinkiminėmis temomis. Pereito mėnesio pabaigoje mokyklos Raudonojo

Kryžiaus organizacijos nariai sudarė Raudonojo Kryžiaus orkio I vidurinės mokyklos Raudonojo Kryžiaus organizacija. muose. Dar prieš rinkimų dieną organizacijos nariai išpareigojo pilnai surinkti nario mokesčius, patikrinti švarą mokykloje. Rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą dieną raudonkryžiečiai-agitatoriai pravedė kolūkių valstiečiams 7 paskaitas rinkiminėmis temomis. Pereito mėnesio pabaigoje mokyklos Raudonojo

Paspartinti žemės ūkio mašinų ir įrankių remonto darbus!

PASITURIMO GYVENIMO KELIU

Obelių valsčiaus kolūkių maskaviniai rinkiniai susirinkimai parodė, kad valsčiaus kolūčiai per pirmuosius savo bendro darbo metus atsiėkė reikiamą rezultatą. Visuose valsčiaus kolūčiuose yra po 4 visuomeninės gyvulininkystės fermas, juose išaugintas gausus pienas. Kolūkiečiai už darbdarbius gavo gausų atlyginimą. „Pillakalnio“ kolūčio valstiečiai už kiekvieną darbdienį gavo po 4,6 kg grūdų; apie 4 kg grūdų už kiekvieną darbdienį gavo „Raudonosios žvaigždės“ kolūčio nariai. Bendrai paėmus, valsčiaus kolūkiečiai už darbdarbius, be grūdų, vidutiniškai gavo po 2 rublius pinigais, nuo 75 iki 150 gr cukraus ir kitų žemės ūkio produktų. Pastaruoju metu valsčiaus kolūčiai pilnutinai aprūpinami veislinėmis sėklomis, atremontavo žemės ūkio inventorių, ji pritrivinto brigadoms ir grandims. Planingam darbui vykdyti baigiami sudarinėti kolūkių gamybiniai planai.

DAKTARIŪNAS,

aps. Žemės ūkio skyriaus agronomas

STIPRĖJA KOLŪKIS

Panemunio valsčiaus „Pirmyn į naują gyvenimą“ kolūčio valstiečiai diena iš dienos stiprina savo kolūkių organizacinio-ūkinio atžvilgiu. Dabar jie kruopščiai ruošiasi pavasario sėjos darbams: supylė ir išvalė sėklas, baigė žemės ūkio inventorių ir mašinų remonto darbus.

Neseniai šime kolūkyje įsteigė stambių raguočių fermą, kurioje dabar yra 16 melžiamų karvių. Karves pavyzdinai prižiūri kolūkiečiai drg. Jukna. Greitu laiku kolūkiečiai numato įsteigti ir kitas visuomeninės gyvulininkystės fermas.

J. Drimgus

SMOLENSKO SRITIS. Pirmąjį žemės ūkio mokyklai mokymais. Nuotraukos: tarybinio ūkio vyriausybės žemės ūkio mokyklai. TASS'o spaudos kabinetas.

Visaliaudinės šventės garbei

„Bolševiko“ ir „Šilo“ kolūčiai jau pirmaisiais bendro ūkininkavimo metais tapo vienais iš priešakinių Kamajų valsčiaus kolūkių.

Kaip vleniame, taip ir antrame kolūkyje sukutos stambios gyvulininkystės fermos, kurios diena iš dienos auga ir stiprėja. „Bolševiko“ kolūkis vien per praėjusius metus iš gyvulininkystės ir kitų žemės ūkio šakų gavo 30 tūkstančių rublių pajamų, iš kurių 19 tūkstančių rublių paskirstė kolūkiečiams pagal darbdarbius.

Kolūčiai, išauginę perleistais metais gausų derlių, išmoko kolūkiečiams turtingą atlyginimą grūdais ir kitais žemės ūkio produktais. „Bolševiko“ kolūčio valstietis Kalčius Mykolas už darbdarbius gavo 2.850 kg vien tik grūdų; po 2.300 kg grūdų gavo kolūkiečiai Paukevičius Juozas ir Sinkūnas Antanas. Panašius atlyginimus gavo „Šilo“ kolūčio valstiečiai Lašas Pranas, Čypas Albertas, Kvedaras Jurgis ir kiti.

„Bolševiko“ kolūčio valstiečiai savo įėjomis pastatė elektrinę, įsivedė į savo butus radijo taškus. Čia ir „Šilo“ kolūkyje yra klubai-skaityklos, ku-

rtose pervedamas kultūrinis masinis darbas kolūkiečių tarpe.

Rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą dieną kolūkiečiai sutinka atremontavę žemės ūkio inventorių, supylę ir išvalę visuomeninės sėklas, apsirūpinę mineralinėmis trąšomis.

Šiais metais „Bolševiko“ kolūčio nariai numato padidinti stambių raguočių skaičių 20 proc., kiaulių — 50 proc., tamė skaičiūje motininių — 30 proc. Kolūčio karvių melžėja komjaunuolė drg. Zabulonytė išpareigojo iš kiekvienos jai priskirtos karvės per metus primelžti ne mažiau kaip po 2.000 kg pieno.

Ligi pastarojo mėto „Bolševiko“ kolūčio valstiečiai, suprasdami priešlankinio valstybinių prievolių vykdymo reikšmę, įvykdė apie 80 proc. metinės pieno prievolių ir pusę metinės mėsos prievolių.

Atsiliepdami į Joniško apskrities „Pergalės“ kolūkiečių kreipimąsi, šių kolūkių valstiečiai deda visas pastangas pavyzdinam pasiruošimui pavasario sėjai ir jos sėkmingam pavidimui.

V. KAZLAUSKAS, LKP(b) Kamajų ūkio k- to propagandininkas

džia pačios respublikos aukščiausioji valdžia.

Sąjunginė respublika palaikė sau teisę laisvai išstoti iš Sąjungos. TSR Sąjungoje nėra nei vienos respublikos, kuri norėtų išstoti iš jos sudėties, bet Konstitucijos straipsnis apie teisę laisvai išstoti iš TSRS su ypatinga jėga pabrėžia tos sąjungos savanorišką pobūdį.

Sąjunginė respublika, įstojusi į TSRS, išsaugoja teisę į savo teritoriją. Ji turi teisę užmegzti tiesioginius santykius su užsienio valstybėmis, sudaryti su jomis sutartis, pasikeisti diplomatiniais atstovais. Ukrainos ir Baltarusijos Tarybų Socialistinės Respublikos yra Suvienytųjų Nacių Organizacijos nariai.

TSRS — tai ne paprasta sąjunginė valstybė, tai broliška šeima tarybinių tautų, gyvenančių draugystėje ir glaudžiai bendradarbiaujančių.

Bolševikų partijai ir didžiajam vadui draugui Stalinui vadovaujant, mūsų šalies tautos su didžiąja rusų tauta priešakyje, susivienijusios į Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungą, sukūrė socialistinę visuomenę.

Per stalininių penkmečių metus, dėka nuoseklaus lenininės-

stalininės politikos įgyvendinimo, dėka didžiosios rusų tautos pagalbos, tautinės respublikose sukurtas priešakinė socialistinė industrija. Ypatingai ryškus stambiosios pramonės augimas. Visoje TSRS stambiosios pramonės bendroji produkcija nuo 1913 lgi 1940 metų vidutiniškai išaugo 10,9 karto, o Kazachijos TSR — 22,2 karto, Armėnijos TSR — 2,3 karto, Kirgizijos TSR — 26,4 karto, Gruzijos TSR — 160 kartų, Tadžikijos TSR — 242 kartus. Stalininio šalies industrializavimo ir žemės ūkio kolektyvizavimo plano įvykdymo rezultate visos Tarybų Sąjungos tautos likvidavo savo atsilikimą ir išėjo į plati kultūrinio ir ūkinio suklestėjimo kelią.

Socializmo pergalės rezultate dar labiau sustiprėjo tautų broliška draugystė, išsivystė ir kitos tarybinės visuomenės varomosios jėgos — tarybinės liaudies moralinė-politinė vienybė ir tarybinis patriotizmas.

TSRS — dauglautes valstybės pavyzdys, nes joje nėra viešpataujančios privilegijuotos nacijos ir nėra pajungtų, pavergtų nacių, kaip tai yra dabar dauglautes buržuazinės valstybės, kaip tai buvo caro Rusijoje.

Tarybinė valstybinė santvarka išlaikė rūsčius Didžiojo Tėvynės karo išmėginimus. Karas parodė, jog tarybinė valstybinė santvarka yra dauglautes valstybės pavyzdys, jog ji yra tokią valstybinės organizacijos sistema, kur nacionalinis klausimas ir nacių bendradarbiavimo problema išspręsta geriau, negu bet kurioje kitoje dauglautes valstybėje.

Savo geriausiame bičiulyje, vadui ir mokytojui draugui Stalinui visos TSRS tautos yra dėkingos už tai, kad nenukrypstamo ir nuoseklaus lenininės-stalininės nacionalinės politikos įvykdymo rezultate TSRS tapo dauglautes valstybės pavyzdžiu, už tai, kad iš pašakny pasikeitė TSRS tautų veidas, išnyko jose savitarpio nepasitikėjimo jausmas, išsivystė jose savitarpio draugystės jausmas ir tuo būdu susidarė tikras broliškas mūsų naujų socialistinių nacių ir tautų bendradarbiavimas.

Rinkimai į TSRS Aukščiausiąją Tarybą dar glaudžiau sutelks visas mūsų šalies tautos aplink savo tarybinę vyriausybę, bolševikų partiją, aplink didįjį vadą ir mokytoją draugą Staliną, kuriam vadovaujant tarybinė liaudies sėkmingai kuria komunistinę visuomenę.

MOKYKLINĖ KRONIKA

PASKAITA „LIETUVIŲ — RUSŲ TAUTŲ DRAUGYSTĖ ISTORIJOJE“ Paneimio septynmetės m-los istorikų susirinkime skaitė VII kl. mokinė drg. Llauskaitė. P. Mazulaitis

ROKIŠKIO I-SIOS IR II-SIOS VIDURINIŲ MOKYKLŲ moksleiviams komjaunuolis drg. Alšauskas skaitė paskaitą tema: „Su Stalinu“ Konstitucijos saule“. Po paskaitos mokyklų valdybininkai pastatė J. Gričiaus pješč „Skeveldros“. J. Balasinskis

IRNĖGĖ GANTINIKŲ KAMIŲLI Juodupės septynmetės mokyklos gamtininkai, vadovaujami mokyto. Čerkienės, P. Beržinskis

VLKJS OK KREIPIMASI jaunuosius rinkėjus apsvaustė Pandėlio vidurinės mokyklos jaunieji rinkėjai. A. Dilba

SU NEKANTRUMU LAUKIA RINKIMŲ DIENOS 38 Kamajų vidurinės mokyklos moksleiviai, turi teisę dalyvauti rinkimuose. Jie smulkiai išnagrino rinkiminius nuostatus, susipažino su rinkimų tvarka.

IYVKSIAME PANEMUNIO SEPTYNMETĖS MOKYKLOS literatų būrelis susirinkime referatą „Rinkimai į TSRS Aukščiausiąją Tarybą“ skaitė V. Blėiunaitė. E. Jaugalytė

IYKO KAMAJŲ VLS. MOKYTOJŲ KONFERENCIJA, kurioje buvo pravesta parodomoji istorijos pamoka. Pamokos aptarime dalyvavo mokytojai Kišinas, Sabalis, Kondroškaitė ir kiti. Pranešimą „Gimtosios kalbos mokymas pradinėje mokykloje“ padarė mokyto. Sapokaitė. V. Eulikauskas

MUMS RAŠO

NUOŠALYJE NUO SVARBIŲ UŽDAVINIŲ VYKDYMO

Prasidedant politinio švietimo mokslo metams, Panemunio vls. „Vilkolių“ kolūkyje buvo suorganizuotas politinio švietimo ratelis. Ratelį įstojo nemažas jaunųjų kolūkiečių skaičius, kurie norėjo mokytis iš švietimo politiška, siekė įgyti naujų žinių. Ratelium vadovauti buvo paskirta komjaunuolė drg. Aleksaitienė.

Tačiau ji blogai atineša į jai pavestą darbą, neslanko pas „Vilkolių“ kolūčio jaunuolius ir nepraveda jiems politinio lavinimosi užsiėmimų, nesupažindina jų net su pastarojo mėto taip svarbiu klausimu, kaip

pasirengimas rinkimams į TSRS Aukščiausiąją Tarybą. Kolūčio jaunimas laukia atvykstančios drg. Aleksaitienės, tačiau jos sulaukti negali.

To visai nemato ir komjaunimo Panemunio valsčiaus komitetas (sekretorius drg. Baltaduonis).

Būtinai Panemunio valsčiaus komjaunimo organizacijai rimčiau žiūrėti į jaunimo politinio švietimo darbą ir tokius komjaunuolius, kaip drg. Aleksaitienė, pasaukti prie tvarkos.

S. Lašas

Mūsų medžiagos pėdsakai

„KADA PANDELĖJS BUS DANTŲ GYDYTOJAS?“

Tokiu pavadinimu žinutė tilpo „Tarybinio Rokiškio“ Nr. 24 (784). Joje buvo rašoma, kad Pandėlyje jau kuris laikas nėra dantų gydytojo ir pacientai priversti vykti pas stomatologą po 20 ir daugiau kilometrų į Rokiškį.

Padėčiai ištaisyti apskrities Sveikatos apsaugos skyrius nuo š. m. kovo 1 d. į Pandėlį paknyė gydytoją stomatologą.

S. ŠUMSKAS, aps. Sveikatos apsaugos skyriaus vedėjas

„DU SIENLAIKRAŠČIAI—DU SKIRTINGI DARBO STILIAI“

Tokia antraštė „Tarybinio Rokiškio“ Nr. 24 (784) tipo straipsnis, kuriame buvo kritikuojami apskrities Pramkombinoto vadovai ir šios įmonės sienlakraščio redkolegija už nereguliarų sieninės spaudos išleidimą, mažą dėmesį, skiriamą sienlakraščio darbui.

Pranešu, kad iškeltieji staips-

nyje faktai pasitvirtino. Padėčiai ištaisyti redkolegijos nariai ėmėsi kruopštaus darbo. Jau išleistas naujas sienlakraščio numeris, pašvestas rinkimų diena. Ateltyje numatyta sienlakraščių išleisti reguliariai.

AMDURAS, Pramkombinoto pirminės partinės organizacijos sekretorius

Is nepaskelbtų laišku redakcijai

Redakcija gavo iš savo skaitytojų kolūkiečio laiška, kuriame buvo rašoma, kad kolūkyje „Socializmo keliu“ nerūpestingai prižiūrimi arkliai. Šiuo reikalu redakcija kreipėsi į apskrities Žemės ūkio skyriaus vedėją drg. Bolevičių, kuris prane-

ša, kad korespondencijoje iškelti faktai teisingi.

Kolūčio „Socializmo keliu“ nariai visuotiniame susirinkime pasmerkę netinkamai savo pareigas ėjusią arklių prižiūrotoją Aleksandrova ir arklių prižiūrotojais paskyrę sąžiningus ir savo darbą mylinčius žmones.

Skaitytojas iš Aleksandravėlos valsčiaus nusiskundė, kad kolūkyje „Laisvasis artojas“ nėra raudonojo kampelio. Pasiteiravus apie tai LKP(b) Aleksandravėlos valsčiaus komitete, pa-

sirodė, kad šie faktai atitinka tikrovę.

Padėčiai ištaisyti imtasi reikiamų priemonių. Netrukus kolūkyje „Laisvasis artojas“ bus atidarytas raudonasis kampelis.

Redakcija gavo korespondenciją, kurioje buvo rašoma, kad „Vyžėičių“ kolūčio pirmininkas Savickas Ignas visiškai nesirūpina kolūčio visuomeniniu turtu ir pačių kolūkiečių gerbūvio kėlimu, kad į kolūčio valdymo aparatą kolūčio pirmininkas surinko savo artimus gindams.

Redakcija šiuo reikalu teiravosi apskrities vykdomajame komitete, iš kur gautas atsakymas, kad korespondencijoje iškelti faktai pasitvirtino. Visuotinis kolūčio narių susirinkimas nutarė Savicką nuimti nuo vadovaujancio darbo. Perrinkimo rezultate kolūčio „Vyžėičiai“ pirmininku išrinktas drg. Liaudanskas.

MITINGAS TAIKAI GINTI

BERNAS. (TASS). Šveicarijose kiekvieną dieną plectiasi taikos šalininkų sąjudžio banga. Mitingai taikai ginti įvyko Ženevoje ir Lozanoje. Kovo 1 d. Šveicarijos taikos šalininkų komiteto Berno organizacija suorganizavo mitingą Berne. Mitinge kalbėjęs prof. Bonaras savo pranešime pabrėžė nusikalstamąją naujo karo kurstytojų-amerikiečių veiklą. Jis pareiškė, kad "trumeninis karas yra hitlerinio karo tęsinys" ir kad Gebelsas ligšiol dar gyvas...

Moskvoje profesorių fabriko klube, ryšium su rinkimais į TSRS Aukščiausiąją Tarybą, veikia agitpunktas. Agitpunktą agitatorių kolektyvas, kuriam jau trys metai vadovauja technikas-elektrikas D. A. Kupriūnas, dabar išaugo iki 100 žmonių. Agitatoriai apitankė rinkėjų namus ir bendrabučius. Tur pravedė pasikalbėjimus apie įvyksiančius rinkimus į TSRS Aukščiausiąją Tarybą. Nuotraukoje: konsultantas N. I. Volkovas praveda pasikalbėjimą su agitatoriais. Iš kairės į dešinę: I. A. Sapovalas, fabriko šaltkalis S. A. Preobraženskis, N. I. Volkovas ir V. R. Džima. S. Preobraženskio nuotrauka. TASS'o spaudoje kitėse.

VAKARŲ VOKIETIJOS DARBININKŲ SAJŪDIS UŽ TAIKĄ

BERLYNAS. (TASS). ADN Chemijos ir statybos pramonės profesinių sąjungų sekretoriai, kalbėjusieji mitinge, pareiškė, kad profesinių sąjungų nariai dėsi visas jėgas plačiosioms Vokietijos masėms suteikti kovą už taiką. Kovotojų už taiką komitetas Vakarų Vokietijoje paragino Vakarų Vokietijos gyventojus rinkti parašus taikai ginti.

KARO IR SKURDO POLITIKA

OTAVA. (TASS). Pas Kanados ministrą pirmininką Sen-Loraną apsilankiusi Monrealio miesto delegacija pareikalavo vykdyti viešuosius darbus, tikslu suteikti darbą bedarbiams. Kanadienės Pres agentūros pranešimu, Sen-Loranas, pareiškęs „apgaltavimą“ dėl to, kad šalyje yra 375 tūkst. užregistruotų bedarbių, atsisakė suteikti pagalbą bedarbiams. Sen-Loranas nurodė stambius šių metų karinius asignavimus, kurie „neleis vyriausybei imtis daugelio priemonių, reikalingų gyventojams“. Pasak Sen-Lorana, karinės išlaidos šiais metais, palyginti su 1945 metais, padidintos daugiau kaip du kartus.

AMERIKIEČIŲ KARIŠKIEJI PLANAI EUROPOJE IR JAPONIJOJE

NIUJORKAS. (TASS). Žurnalas „Nius uik“ praneša, kad JAV gynybos ministras Džonsonas primygtinai įrodinėja Trumeniui būtinumą įtraukti frankistinę Ispaniją į karinius Vakarų Europos planus. „Tai, pirmoje eilėje, rašo žurnalas, pasireikš suteikimu Franko motorizuotoms dalims aprangos. „Nius uik“ taip pat praneša, jog Džonsonas pasisako už Japonijos okupaciją amerikiečių kariuomene dar bent penkerius ar dešimtį metų.

NAUJAS AGROTECHNIKOS RATELIS

Južintų valsčiaus „Mažonių“ kolūkyje, mokytojos Litinskaitės iniciatyva, suorganizuotas agrotechnikos ratelis. Ratelio užsiėmimus lanko 20 kolūkiečių. Ratelio vadovas drg. Litinskaitė kas savaitę daro klausytojams pranešimus apie priešakinių tarybinės agrotechnikos metodų pritaikymą mūsų sąlygomis, supažindina kolūkiečius su naujaisia žemės ūkio technika, sėjomainomis ir perduoda geriausių respublikos aukštaderininkų patyrimą. A. Repšys

SĖJAI PASIRUOŠTA

Ragelių vls. „Kibirskties“ kolūko (pirmininkas drg. Kaupas) valstiečiai garbingai vykdė įspareigojimus, prisilistoms rinkimų dienos garbei. Jie pilnutinai supylė ir pavyzdinai išvalė pavasario sėjai skirtas sėklas, atremontavo žemės ūkio inventorių ir mašinas, sudarė pavasario sėjos darbų gamybinį planą. B. Gudonis

SPORTAS

RINKIMŲ GARBEI

Rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą dienos garbei Rokiškio mieste vyksta klasifikacinis šachmatų turnyras trečiam sportiniam atskyrliui gauti. Turnyre dalyvauja pajėgiausi miesto ir Rokiškio I-sios vidurinės mokyklos šachmatininkai. G. Užukukis

ŠAŠKIŲ TURNYRAS

Šlomis dienomis prasidėjo šaškių turnyras Panemunio vls. „Maželių“ kolūkyje, kurio tikslas išaiškinti pajėgiausius kolūko šaškininkus. G. Grybauskas

BAIGĖSI ŠACHMATŲ IR ŠAŠKIŲ TURNYRAS

Baigėsi šachmatų ir šaškių turnyras, suruoštas rinkimų dienos garbei, Aleksandravėlės septynmetėje mokykloje. Turnyre dalyvavo V, VI ir VII klasių moksleiviai. Pirmą vietą laimėjo VII kl. mokinys Sintauskas Romas. P. Aras

NAUJOS KNYGOS

Socialistinė statyba Gedvilas M. Tarybų Lietuvos klestėjimo keliu. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kl., 1950 m. 28 p. 8.000 egz. Rb 0,30.

Tarybinė socialistinė visuomenė. V., Valst. polit. moksl. lit. I-kl., 1950. 40 (VKP(b) CK Propagandos agit. skyrius). 8.000 egz. 0,50.

Valstybė ir teisė, valdymas ir pagalba agitatoriui (straipsnių rinkinys ryšium su rinkimais į TSRS Aukščiausiąją Tarybą). V., „Tiesa“, 1950. 120 p. Rb 2,50.

Lietuvos TSR Ministrų tarybos. Nutarimas. 1950 m. sausio 20 d. Nr. 43. Dėl Kauno Pasvalio apskrityje Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomųjų komitetų nepatenkinamam vadovavimui apskričių plėtikomis. V., 1950. 12400 egz. B. k. - Lygiai antr. ir tekstas rusų k.

Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos Konstitucija (Pagrindinis įstatymas). TSRS Aukščiausiosios Tarybos 1947 m. vasario 25 d. priimtais pakeit. ir papild. pagal Redakcinės komisijos pranešimą. V., Valst. polit. moksl. lit. I-kl., 1950. 24000 egz. Rb 0,40.

Technika, pramonė Markovas M. Nugalėtosios šalies (Energetikos istorijos išdystymas). V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kl., 1950. 100 p., il. 5.100 egz. Rb 3,10.

Žemės ūkis Kolūko gamybiniam planui sudaryti nurodymai. V., 1950. 42 p. (Lietuvos TSR Žemės ūkio m-ja). 7.000 egz. Nemokamai.

(Naudotasi Lietuvos TSR Knygų Rūmų biuletenu)

Pasikalbėjimai su rinkėjais

TEISĖ Į MOKSLĄ

Stalino Konstitucijoje - mūsų valstybės pagrindiniame įstatyme atsispindi tarybinės liaudies istoriniai laimėjimai. Prie tų laimėjimų priklauso ir didžioji tarybinio žmogaus teisė į mokslą. Tarybinė vyriausybė ir Lenino-Stalino partija skyrė ir skiria didžiulį dėmesį liaudies švietimo reikalui.

Caro Rusija buvo atsilikusi šalis. 1897 metų surašymo duomenimis raštingų žmonių Rusijoje buvo 24 procentai. Vidurinės - o dar labiau aukštosios - mokyklos buvo beveik neprieinamos darbo žmonėms.

Po Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos šalyje įvyko tikra kultūrinė revoliucija. 1919 metais Liaudies Komisarų Taryba priėmė nutarimą dėl neraštingumo likvidavimo RTFSR gyventojų tarpe. Jau pirmaisiais 3 metais po Spalio socialistinės revoliucijos buvo atidarytos 10.706 naujos mokyklos, kurių dauguma buvo kaimo vietovėse. Jeigu caro Rusijoje kaimuose buvo tik 72 vidurinės mokyklos, tai 1921 metais RTFSR vietovėse vidurinių mokyklų skaičius siekė 2.144. Liaudies

švietimo reikalas ypatingai plačiai išsivystė stalininių penkmečių metais.

Didžiąją teisę į mokslą mūsų šalyje užtikrina visuotinis privalomas pradžios mokslas, nemokamas septynerių metų mokslas, valstybinių stipendijų sistema pasižymėjusiems besimokantiems aukštojoje mokykloje, mokymas mokyklose gimtąja kalba, nemokamo gamybinio, technikinio ir agronominio mokslo organizavimas darbo žmonėms mokyklose, tarybinuose ūkiuose, mašinų-traktorių stotyse ir kolūkiuose.

Tarybų šalies mokyklose, technikuose ir aukštosiose mokyklose mokosi daugiau kaip 36 milijonai žmonių. Mūsų šalyje veikia 864 aukštosios mokslo įstaigos (caro Rusijoje jų buvo 91), studentų skaičius pasiekė 1 milijoną 128 tūkstančius žmonių. Technikumuose ir kitose vidurinėse specialiose mokslo įstaigose mokosi 1.308.000 žmonių.

Lenininės-stalininės nacionalinės politikos pagrindu ypatingai įžymūs laimėjimai keltant liaudies švietimą pasiekti sąjunginėse respublikose. Eilė tu-

tybių, neturėjusių savo rašto, gliau kaip 2 dešimtmečius neįstengė praktiškai įgyvendinti privalomo ketverių metų mokslo, o Tarybų Lietuvoje šiuo metu sėkmingai vykdomas visuotinis privalomas septynmetis mokslas. Dešimties tūkstančių žmonių, kurie negalėjo įsigyti mokslo buržuazinės santvarkos sąlygomis, dabar lanko mokyklas suaugusiais. Šiuo metu respublikoje veikia 63 vidurinės ir septynmetės mokyklos suaugusiems, o taip pat 45 vidurinės ir septynmetės mokyklos darbininkų ir valstiečių jaunimui.

Buržuazinėje Lietuvoje tebuvo vienas universitetas Kaune su 1.229 studentais. Dabar respublikoje veikia 11 aukštųjų mokyklų, kuriose besimokančiųjų skaičius siekia apie 10.000 žmonių.

Daugelį kartų padidėjo respublikoje skaičius muzikos ir dailės mokyklų, kurias buržuazinėje Lietuvoje retai kas teisingai laikytų. Šiuo metu Tarybų Lietuvoje veikia konservatorija, 2 dailės institutai su 723 studentais, 5 muzikos mokyklos su 981 mokiniu, 2 dešimtmėtos muzikos mokyklos su 542 mokiniais, 5 septynmetės muzikos mokyklos su 960 mokiniais ir 2 dailių amatų mokyklos su 610 mokiniais. Buržuazinė Lietuva per dau-

tybių, neturėjusių savo rašto, buvo sukurtos abėcėlės. Azerbaidžano TSR, pavyzdžiui, per pastaruosius 20 metų likviduotas daugiau negu pusantro milijono žmonių neraštingumas, tame tarpe apie pusė milijono moterų. Tadžikistane daugiau kaip 25 kartus išaugo asignavimai liaudies švietimui. Septynmečių mokyklų skaičius padidėjo 63 kartus, vidurinių mokyklų - 49 kartus. Uzbekistano miestuose ir kaimuose yra daugiau kaip 4.600 mokyklų, kuriose mokosi 1.235 tūkstančiai vaikų, 2 universitetai ir dešimtys kitų aukštojo mokslo įstaigų ir technikumų.

Lietuvos darbo žmonės tik įsikūrusi respublikoje Tarybų valdžiai įsigijo teisę į darbą. Šiuo metu mokyklų ir besimokančiųjų Lietuvoje yra kelertopa daugiau negu buržuaziniams laikais.

1939 m. Lietuvoje iš viso buvo tik 27 progimnazijos ir 59 gimnazijos, kuriose mokėsi 20.700 moksleivių. Šiats mokslo metais respublikoje veikia 170 vienuolikmečių mokyklų (gimnazijų) ir 665 septynmetės mokyklos (progimnazijos), kuriose mokosi 109.500 darbininkų, valstiečių, tarnautojų vaikų. Buržuazinė Lietuva per dau-

Mūsų šalies pasiekimai liaudies švietimo srityje atrodė ypatingai didingai, palyginti su mokyklų padėtimi kapitalistinėse šalyse. Jungtinėse Amerikos Valstybėse, pavyzdžiui, dabar daugiau kaip 6 milijonai vaikų neturi galimumo lankyti mokyklas, o 10 milijonų vaikų lankomoms mokykloms tik 3-4 mėnesiai per metus. JAV suaugusių gyventojų tarpe - 20 milijonų berasičių. Italijoje 7 su puse milijono žmonių nemoka skaityti ir rašyti. Anglijoje per pastaruosius ketverius metus buvo sukurta iš viso ketetas dešimtmečių mokyklų. Didžiausia Anglijos mokyklų dalis turi 1-4 klasių patalpas, o kiekvienoje iš jų mokosi įvairaus mokyklinio amžiaus vaikai.

Draugas Stalinas sako: „Mes norime visus darbininkus ir kitus valstiečius padaryti kultūringus ir apsišvietusius, ir ilgainiui mes tai padarysime“ (J. Stalinas, Leninizmo klausimai, 596 psl. liet. leid.). Tarybinė valstybė nenulstamai rūpinasi tuo, kad tas mūsų didžiojo vado ir mokytojo nurodymas būtų pilnutinai įgyvendintas.

R. Žemaitis

Atsakingasis redaktorius A. Faibiliumas